

Hraunvallaskóli

vinátta - samvinna - ábyrgð

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

Skólanámskrá Hraunvallaskóla

II. og III. hluti

7. bekkur

Skólaárið 2023 - 2024

Skólanámskrá Hraunvallaskóla.

Útgefin 2023.

Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla.

© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: Lars Jóhann Imsland (skólastjóri Hraunvallaskóla)

Útgefandi: Hraunvallaskóli (Hafnarfjarðarbær)

Drekavöllum 9

221 Hafnarfjörður

netfang: hraunvallaskoli@hraunvallaskoli.is

veffang: <http://www.hraunvallaskoli.is>

EFNISYFIRLIT

Inngangur	4
II. Skólastarf 7. bekkjar	5
II.1. Samantekt kennslu í 7. bekk.....	6
II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 7. bekk.....	7
II.3. Kennsluáðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 7. bekk	9
II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagiöf.....	10
II.5. Námsmat og vitnisburðakerfi.....	10
III. Náms svið og námsgreinar	11
I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál	12
A. Íslenska.....	12
1.1. Talað mál, hlustun og áhorf.....	12
1.2. Lestur og bókmenntir	13
1.3. Ritun	14
1.4. Málfræði	16
B. Íslenska sem annað tungumál.....	17
2. Erlend tungumál.....	19
2.1. Enska.....	19
2.2. Danska	21
3. List- og verkgreinar	23
A. hluti - listgreinar:.....	23
3.1. Sviðslistir – leiklist.....	23
3.2. Sjónlistir - myndmennt.....	24
3.3. Tónmennt (tónlist, taktur og túlkun).....	25
B. hluti:	26
3.4. Heimilisfræði	26
3.5. Hönnun og smíði	28
3.5 Textílmennt	29
4. Náttúrugreinar	31
5. Samfélagsgreinar	33
6. Skólaíþróttir	35
6.1. Íþróttir	35
6.2. Sund.....	36
7. Stærðfræði	38
7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði.....	38
7.2. Tölur, reikningur, algebra, hlutföll og prósentu	39
7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	41
8. Upplýsinga- og tæknimennt	43

Inngangur

Í lögum nr. 91 um grunnskóla frá 12. júní 2008 stendur að í hverjum skóla skuli gefa út skólanámskrá og starfsáætlun. Skólanámskrá er nánari útfærsla á aðalnámskrá grunnskóla um markmið, inntak náms og námsmat, starfshætti, mat á árangri og gæðum skólastarfs. Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu grunnskóla og aðstæðum og skal endurskoða reglulega. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er lögð fram til samþykktar af skólaráði Hraunvallaskóla og Fræðsluráði Hafnarfjarðar.

Skólanámskrá samanstendur af tíu bekkjarnámskrám í heildstæðum grunnskóla. Þetta plagg er ein bekkjarnámskrá og skiptist í inngang (saga skóla) og þrjá meginhluta auk viðauka. I. hluti kynnir menntastefnu skólans sem hefur að geyma þær helstu atriði sem skólinn leggur áherslu á í framkvæmd skólastarfsins. II. hluti kynnir skipulag og sameiginlega þætti í starfsemi viðkomandi bekkis/árgangs. III. hluti er kynning á námssviðum og námsgreinum sem eru hluti náms og kennslu í viðkomandi bekk. Viðauki er loks með upplýsingar og viðmið um gerð skólanámskrárinnar og kynnir uppbyggingu hennar. Viðaukinn er sameiginlegur fyrir alla grunnskóla bæjarins. Framsetning skólanámskrár er á þann hátt að fyrsti hluti er eitt skjal, annar og þriðji hluti eitt skjal og viðauki er eitt skjal.

Hafa ber í huga að starf í grunnskólum tekur alltaf einhverjum breytingum frá ári til árs og því er nauðsynlegt að endurskoða skólanámskrána á hverju ári svo alltaf megi þar finna nýjustu upplýsingar um skólastarfið. Það skiptir einnig miklu máli að allir þeir sem koma að starfinu í skólanum, nemendur, foreldrar og starfsmenn kynni sér vel inntak hennar og séu því vel kunnugir. Allar ábendingar um það sem betur má fara í starfi skólans eru vel þegnar. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er aðgengileg á heimasíðu skólans.

II. Skólastarf 7. bekkjar

Í 7. bekk í Hraunvallaskóla eru 67 nemendur, þrír umsjónarkennarar, sérkennari, tveir þroskaþjálfar, tveir stuðningsfulltrúar, tveir íþróttakennarar, einn sundkennari og sex list- og verkgreinakennarar. Þrír kennarar eru með árganginn og vinna saman í teymi. Teymið vinnur saman að kennsluáætlun og öðru skipulagi. Hver kennari er með 21-23 nemenda í sínum umsjónarhópi sem hann heldur utan um og sinnir foreldrasamskiptum. Að öðru leyti kenna þeir nemendahópnum saman og vinna allan undirbúning að kennslu sameiginlega. Sérkennari kennir í 11 kennslustundir á viku.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluáætlun, kennsluáætlanir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðakerfi árgangs

II.1. Samantekt kennslu í 7. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar:

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	7
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	2 3
3. List- og verkgreinar	<i>A Listgreinar:</i> 3.1. Sviðslistir (dans og leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) 3.3. Tónmennt	3
	<i>B Verkgreinar:</i> 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	3
4. Náttúrugreinar	4.1. Náttúrugreinar	3
5. Skólaíþróttir	5.1. Íþróttir	2
	5.2. Sund	1
6. Samfélagsgreinar	6.1. Samfélagsgreinar	5
7. Stærðfræði	7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar	5
	7.2. Tölur, reikningur, algebra, hlutföll og prósentu	
	7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði, líkindi	
8. Upplýsinga- og tæknimennt	8.0 Samþætt öðrum greinum.	2
Alls		36

II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 7. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<p>Það er unnið með heilbrigði og velferð í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lögð er áhersla á daglega markvissa hreyfingu. Unnið með félagsfærni og samskipti í gegnum dans, leiki og íþróttir. Lögð er áhersla á að halda uppi umræðum um mikilvægi þess að borða hollt og fjölbreytt fæði (nesti). Lögð er áhersla á jákvæðan skólabrag með því að mæta styrkleikum hvers og eins. Stuðla að andlegri vellíðan og góðum samskiptum og skapa nemendum rými til að leysa ágreining. Efla samkennd nemenda og öryggi. Vinna að jákvæðri sjálfsmynd og samkennd með smiðjum, hæfileikakeppni og áhugasviði.
JAFNRÉTTI:	<p>Það er unnið með jafnrétti í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lögð er áhersla á að allir geti verið með öllum óháð kyni eða kynþætti. Lögð er áhersla á að allir fái tækifæri til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og njóta sín. Lögð er áhersla á að bera virðingu fyrir margbreytileika einstaklinga og ólíkum skoðunum. Lögð er áhersla á jafnrétti, allir geta eitthvað enginn getur allt.
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<p>Það er unnið með lýðræði og mannréttindi í árganginum þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lögð er áhersla á að allir eigi jafnan rétt innan hópsins. Lögð er áhersla á ábyrgð, gagnrýna hugsun, virkni og samábyrgð nemenda. Lögð er áhersla á að bera umhyggju fyrir fólki, dýrum og umhverfi. Lögð er áhersla á samvinnu heimilis og skóla.

Grunnpáttur menntunar	Áhersluatriði
LÆSI:	<p>Það er unnið með læsi í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lögð er áhersla á læsi, félagslæsi, tilfinningalæsi, upplýsinga- og tæknilæsi, læsi í aðstæður og umhverfi. • Lögð er áhersla á frelsi til upplýsingaöflunar og úrlausn verkefna. • Lögð er áhersla á að virkja nemendur í að umskapa og umskrifa heiminn með því að skapa eigin merkingu og bregðast á persónulegan og skapandi hátt við því sem þeir eru að lesa með hjálp þeirra miðla og tækni sem völ er á.
SJÁLFBÆRNI:	<p>Það er unnið með sjálfbærni í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lögð er áhersla á skynsamlega nýtingu auðlinda og sanngjarna skiptingu þeirra, skilning á eigin vistspori, vistspori samfélaga og þjóða. • Lögð er áhersla á að virða og þekkja náttúruna. Mikilvægi umhverfisverndar og áhrif hvers og eins á umhverfi sitt. • Lögð er áhersla á að gera sér grein fyrir mikilvægi eigin velferðar og annarra.
SKÖPUN:	<p>Það er unnið með sköpun í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lögð er áhersla á að uppgötva, njóta, örva forvitni og áhuga, virkja ímyndunarafl og leika sér með möguleika. • Lögð er áhersla á fjölbreytt og skapandi skólastarf. • Lögð er áhersla á frumkvæði og frumleika og stuðla þannig að sköpunargleði og gagnrýnni hugsun.

II.3. Kennsluáæstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 7. bekk

i. Kennsluáæstæður

7. bekkur er með eitt heimasvæði. Á heimasvæðinu eru tvö glerherbergi sem kennarar nota við kennslu.

ii. Kennsluáætlanir

Í 7. bekk er lögð áhersla á fjölbreyttar kennslu- og námsaðferðir. Í kennslu er lögð áhersla á hæfniviðmið Aðalnámskrár. Kennslubækur eru notaðar til að styðja þau kennslu- og hæfniviðmið sem unnið er með hverju sinni.

Áætlunarvinna: Nemendur fá vikuáætlun í stærðfræði. Áætluninni er skipt í þrjú liti þannig að hver og einn nemandi geti ákvarðað fjölda þeirra verkefna/dæma sem klárað eru hverju sinni. Rauður litur táknar grunnatriði sem allir þurfa að klára, gulur táknar þau verkefni sem mikilvægt er að vinna til að festa grunnatriði og græn eru til frekari þjálfunar og til að ná enn betri tókum á efninu. Ef nemandi klárar ekki áætlun skal hann fara heim með hana á föstudegi og klára fyrir miðvikudag.

Þema: Samfélagsfræði og náttúrufræði er kennd í lotum. Stundum er öllum árganginum skipt upp í hópa til að vinna að þemaverkefni í fyrrnefndum greinum.

Hringekja: Árganginum skipt upp í hópa og hver hópur fer á milli kennara eftir ákveðnu skipulagi. Hver kennari leggur áherslu á fyrirfram ákveðin markmið og aðlagar þau að hverjum hópi.

Heimanám er áætlun sem nemandi hefur ekki náð að klára en búast má við heimaverkefnum yfir veturinn. Í hverri viku skulu nemendur lesa heima minnst 75 mínútur, þar af 25 mínútur upphátt.

Lögð er áhersla á að hver nemandi fái verkefni við hæfi og/eða unnið að ákveðnum námsmarkmiðum hvers nemanda sem eru misjöfn hverju sinni. Sérkennari vinnur að skipulagi með teyminu hverju sinni.

iii. Náms- og kennslugögn

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). Aðgangur að tölvum og hugbúnaði í skóla eftir þörfum. Aðgangur að bókasafni eftir þörfum. iPad Spil
Ritföng nemenda og persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma:	Hafnarfjarðarbær útvegar öll þau ritföng og námsgögn sem eru notuð í skólanum. Nemendur þurfa einungis að eiga ritföng sem notuð eru heima ásamt skólatösku, íþrótt- og sundföt.

II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagiöf.

Í hverri viku skrifar teymið fréttabréf til foreldra inn á mentor.is. Fréttabréfið er um hvað er framundan á dagskránni (áætlun, regla vikunnar, viðburðir ofl.) og hvað búið er að vinna með sl. viku. Foreldrar eru hvattir til að hafa samband við kennara ef upp koma vangaveltur/spurningar. Ástundun verður send heim vikulega.

II.5. Námsmat og vitnisburðakerfi

Námsmat í bekknum greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum). Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. Leiðsagnarmat.

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Í því felst að kennarar nota ýmsar leiðir til að styðja við og leiðbeina nemendum við að ná árangri. Í þessum árgangi er lögð áhersla á eftirfarandi aðferðir við leiðsögnina:

- hefðbundnar kannanir (skriflegar og/eða munnlegar)
- mat á hæfni til sjálfstæðra vinnubragða og samvinnu
- mat á vinnubrögðum nemenda og skilum á verkefnum
- sjálfsmat
- símat
- virkni
- vinnubækur metnar
- framsögn og tjáningu
- kannanir með aðstoðargögnum

b. Stöðumat.

Stöðumat fer fram tvisvar sinnum á skólaárinu með samtali á milli nemanda og foreldra/forráðamanna með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að veita mat á stöðu nemenda til þeirra sjálfra og aðstandenda þeirra, til að hjálpa þeim við að ná frekari árangri í náminu.

c. Lokamat.

Lokamat fer fram í lok skólaárs þar sem nemandi fær mat á náminu sínu yfir skólaárið. Meginmarkmið þess að veita nemanda yfirsýn yfir stöðu sína eftir nám vetrarins og gefa honum einkunn fyrir frammistöðu sína.

III. Námssvið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er á að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólastarfsins í átta skilgreind námssvið og eitt opið (val) en hverju námssviði heyrja mismargar námsgreinar. Fyrir hvert námssvið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju námssviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólastarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námskrá (að hluta til eða öllu leiti) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggs og unnin í hverju tilviki fyrir sig í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál

A. Íslenska

1.1. Talað mál, hlustun og áhorf

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- gert grein fyrir skoðunum sínum og rökstutt þær
- tjáð sig skýrt og áheyrilega
- flutt laust og bundið mál upphátt, með viðeigandi áherslum og túlkun og haldið athygli áheyrenda
- sagt skipulega frá atburðum eða öðru
- hlustað og tekið eftir til að nýta sér upplýsingar í töluðu máli
- nýtt sér myndefni og margmiðlunarefni með gagnrýnum hætti til fróðleiks og skemmtunar
- notið bókmennta og afþreyingarefnis, upplestrar, leiksýninga og söngva.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Endursögn
- Undirbúningur fyrir Stóru upplestrarkeppnina
- Samvera á sal
- Framkoma
- Framsögn
- PALS
- Upplestur
- Bekkjargundir
- Hlustun
- Tjáning

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verkefni og æfingaefni fyrir Stóru upplestrarkeppnina
- Ýmsar ljóðabækur
- Námsfni frá kennara
- Myndefni
- Efni á vef

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun / Kennsluaðferðir

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur æfa hlustun með því að hlusta á flutning verkefna annarra nemenda t.d. á samveru
- Nemendur þjálfast í framsögn með flutningi verkefna á heimasvæði og á sal
- Nemendur þjálfast í framsögn og hlustun í samlestri
- Hlustunaræfingar

- PALS
- Upplestur
- Kynningar á vinnu/niðurstöðum úr verkefnum/þema
- Bekkjarfundir, þar sem nemendur eru hvattir til að hlusta vel á aðra sem og segja skipulega frá
- Farið er yfir líkamsstöðu, blæbrigði, styrk raddar og framkomu í tengslum við Stóru upplestrarkeppnina

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Allir nemendur fá tækifæri til að tjá sig og skoðanir sínar (á viðeigandi hátt) og á sínum forsendum. Einnig eru nemendur sérstaklega hvattir til að hlusta á aðra nemendur og taka tillit til skoðana og námsgetu.
- Námsfni er aðlagð að nemendum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Upplestur og framsögn metin
- Mat á hæfni við að hlusta á aðra
- Mat á kynningu á efni
- Mat á samvinnuhæfni
- Símat
- Virkni

1.2. Lestur og bókmenntir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- þekkt fáein bókmenntafræðileg hugtök til að fjalla um form og innihald ljóða, svo sem rím, ljóðstafi, hrynjandi, samlíkingu og boðskap
- samið sögu eftir fyrirmælum óháð áhugasviði
- lesið og skilið texta og notað fjölbreyttan orðaforða
- beitt mismunandi lestraraðferðum, svo sem nákvæmnislestri, leitarlestri og yfirlitslestri
- aflað upplýsinga úr bókum, margmiðlunarefni og af netinu og unnið úr þeim
- gert sér grein fyrir aðalatriðum í texta og helstu efnisorðum
- lesið fornar og nýjar íslenskar bókmenntir, þ. a. m. þjóðsögur og goðsögur
- kynnst menningarheimum annarra þjóða í gegnum þýddar sögur og lestur
- nýti upplýsingaver sér til gagns, bæði í stýrðu námi og á eigin forsendum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Ljóðavinna
- Lesskilningur
- Sögugerð
- PALS
- Yndislestur

- Lestur þjóðsagna og goðsagna
- Lestur á íslenskum og erlendum bókmenntum
- Hlustun

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Orðspor 3
- Þriðji smellur
- Málrækt 3
- Sögubækur af bókasafni
- Ljóðabækur
- Ýmis lesskilningsverkefni
- Ýmsar bækur til að nota við lestraraðferðina PALS

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun/kennsluaðferð

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Samlestur og gagnvirkur lestur
- PALS (sem þjálfar allt í senn, upplestur, hljóðlestur og lestrarnákvæmni)
- Kynning á bókmenntum, bæði sem upplestur og sem myndefni
- Sóknarlestur: Lesa texta – vinna spurningar á öðrum stað
- Verkefnavinna
- Hópastarf
- Leikir
- Heimalestur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við að nemendur læri út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- PALS hentar vel öllum nemendum hvar sem þeir eru staddir í lestri
- Sérkennari tekur ákveðinn hóp í lestur
- Lestraráttak heima fyrir
- Jafningjahópar í stöðvavinnu í lestri og lesskilningi
- Nemendur með slakan leshraða fá aukinn tíma til að æfa sig fyrir upplestur í skóla
- Árganginum er skipt reglulega í jafningjahópa í lestri þar sem unnið er að misjöfnum áherslum m.a. í lestri

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Lesfimi, próf Menntamálastofnunar
- Mat á lesskilningi m.a. Orðarún sem skimun og önnur lesskilningspróf
- Kannanir
- Mat á framsögn
- Vinnusemi í heimalestri og lestri í skóla

1.3. Ritun

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- haft vald á helstu atriðum stafsetningar og nokkurri færni í greinarmerkjasetningu
- dregið út aðalatriði og endursagt efni úr ræðu og riti
- fengist við skapandi skrif og samið sögur, ljóð og leikþætti
- gengið frá texta og nýtt sér hjálpargögn við ritun
- skrifað læsilega og af öryggi
- tjáð hugmyndir sínar og reynslu af öryggi
- þekki og geti beitt stafsetningarreglum um y og ý
- þekki og geti beitt stafsetningarreglum um stóran og lítinn staf
- þekki og geti beitt stafsetningarreglum um ng og nk
- þekki og geti beitt stafsetningarreglum um tvöfaldan samhljóða
- þekki og geti beitt víxlreglunni
- þekki og geti beitt stafsetningarreglum um -n og -nn

Upplýsinga- og tæknimennt:

- nýtt upplýsingaver sér til gagns bæði í stýrðu námi og á eigin forsendum
- nýtt rafrænt efni á ýmsu formi í tengslum við vinnutækni, vinnulag og annað nám
- beitt rétttri fingrasetningu
- unnið með heimildir og sett fram einfalda heimildaskrá
- sýnt ábyrgð í meðferð upplýsinga og við heimildavinnu
- nýtt hugbúnað og forrit við einfalda uppbyggingu og uppsetningu ritsmíðar

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Þjálfá læsilega rithönd
- Þjálfá helstu stafsetningarreglur með æfingum
- Ritunarverkefni, ýmiss konar, bæði semja ljóð, skrifa sögur og samtöl
- Endurrita og draga út aðalatriði
- Þjálfá nemendur í að setja texta upp á snyrtilegan hátt

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Málrækt 3
- Orðspor 3
- Skrift 7
- Hugtakakort í uppbyggingu á ritun ásamt gátlista til að nota við yfirferð
- Verkefni frá kennara
- Gagnvirkar stafsetningaræfingar
- Fingrasetning
- Heimildavinna

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun/kennsluáðferð

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Hugtakakort
- Innlagnir

- Einstaklings, - para- og hópavinna
- Verkefnavinna
- Vinnubókarvinna
- Þjálfun fingrasetningar á lyklaborði

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hver nemandi fær tækifæri til að skila ritun eftir sinni getu t.d. vinna sumir nemendur ritun í tölvu
- Nemendur sem eiga erfitt með að skrifa texta eru hvattir til að skila t.d. teiknimyndasögu eða talaðri sögu, gerðar eru kröfur um innihald og uppbyggingu
- Nemendur fá ritunarefni við hæfi
- Nemendur vinna ákveðinn hluta af verkefnum sem lögð eru fyrir bekkinn
- Nemendur fá aðgang að hjálpargögnum í ritun og stafsetningu

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Hver nemandi fær umsögn um ritun sína út frá þeim kröfum sem gerðar eru (gátlisti)
- Stafsetningarkannanir
- Mat á ritunarverkefnum út frá hæfniviðmiðum
- Fingrasetning metin

1.4. Málfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- ræktað áframhaldandi áhuga á móðurmálinu og vitund um eigin málkunnáttu
- flett upp orðum eftir stafrófsröð og nýtt sér upplýsingar í orðabókum
- gert sér nokkra grein fyrir mismunandi hlutverkum orða í texta
- nýtt sér málfræðikunnáttu sína við orðmyndun og stafsetningu
- áttað sig á hvernig orð skiptast í sagnorð, fallorð og óbeygjanleg orð
- greint helstu einkenni orðflokka og beygingarformdeildir þeirra, svo sem kyn, tölu, fall, stigbreytingu, nútíð, þátíð og nafnhátt
- greint fallorð í flokka
- þekki lýsingarorð og helstu einkenni s.s. stigbreytingu, kyn, tölu, fall
- þekki sagnorð og helstu einkenni þeirra, nafnhátt, nútíð, þátíð
- þekki nafnorð og helstu einkenni þeirra, s.s. kyn, tölu, greini, fallbeygingu, sérnöfn, samnöfn og hlustæð og óhlustæð nafnorð.
- þekki heiti á fornöfnum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Orðflokkgreining
- Vinna með orðabækur, jafnt á neti og bókum
- Orðskýringar

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Málrækt 3
- Orðspor 3
- Kennsluefni útbúið af kennurum
- Hjálpargögn útbúin af kennurum
- Ýmsir textar sem verið er að vinna með hverju sinni
- Ýmis spil

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlagnir á málfræðihugtökum; orðflokki og einkennum þeirra
- Margbreytileg vinna sem tengist þeim orðflokki sem unnið er með hverju sinni
- Unnið í námsbókum
- Verkefnavinna
- Töflukennsla
- Beinar innlagnir
- Endurtekninganáms
- Hugtakakort

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur fá tækifæri til að nota hjálparspjöld með málfræðireglum
- Nemendur vinna að markmiðum árgangsins en einungis ákveðin hluta af þjálfunarverkefnum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat
- Virkni
- Verkefnavinna
- Mat á hæfniviðmiðum
- Kannanir
- Stöðupróf

B. Íslenska sem annað tungumál

Námsgreinin íslenska sem annað tungumál er ætluð nemendum sem eiga ekki íslensku sem móðurmál og hafa engin eða lítil tækni á íslensku máli. Nemendahópurinn sem lærir íslensku sem annað tungumál er fjölbreyttur og námsþarfir hans að sama skapi mismunandi. Nemendur vinna að hæfniviðmiðum samkvæmt „íslensku sem annað tungumál“. Hæfnirammarnir þar skiptast í fjögur stig (forstig, 1. Stig, 2. stig og 3. Stig) og lýsa stigvaxandi hæfni nemenda í íslensku sem öðru tungumáli. Hæfnirammarnir miða ekki við aldur nemandans heldur hæfni og stöðu hans í máltileikuninni. Kennsluhættir og námsmat skulu vera fjölbreytt og taka mið af öllum hæfnisviðum þ.e. skilningi (hlustun og lestri) og tjáningu (talmáli og ritun). Þegar nemandi hefur náð færni á öllum stigum er gert ráð fyrir að hann geti, með stuðningi, unnið eftir sömu námsáætlun og nemendur með íslensku sem móðurmál.

https://mms.is/sites/mms.is/files/haefnisvid_og_haefnirammar_i_isat.pdf

iii. Námsgögn og kennsluefni

Hér eru þau námsgögn talin upp sem helst er stuðst við í kennslunni og nemendur geta nýtt sér við námið.

- Námsbækur: Íslenska nýja málið mitt 1 og 2, Kæra Dagbók 1, 2 og 3, Hitt og þetta (lestrar- og vinnubók), Íslenska fyrir alla 1 og 2, Íslenska vísar veginn, Tölum saman, Orðagull, Markviss málörvun, Leggðu við hlustir, Litabækurnar (útprentað efni af Skólavefnum), Orð og setningar/lestrarvinnubók (af Skólavefnum). Ritrún 1, 2 og 3, ýmsar lestrarbækur, Málfræðibókin 1, 2 og 3.
- Spil: Sagnorðaspilið, Fallorðaspilið, Orðasjóður (flettisþjöld og útprentanlegt efni af vef), Íslenski máhljóðakassinn.
- Smáforrit og vefir: Vefir af heimasíðu Menntamálastofnunar (mms.is), smáforrit af App Store, skolavefurinn.is
- Annað: Verkefni frá kennara, orðaforðalisti MMS.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Einstaklingskennsla
- Kennsla í litlum hópum
- Á heimasvæði árgangs eða á ÍSAT svæðinu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Náms efni við hæfi
- Spil og leikir
- Umræður
- Lestur bóka

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Stöðumat
- Leiðsagnarmat
- Símat
- Próf

2. Erlend tungumál

2.1. Enska

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun
  - skilið talað mál um efni er varðar hann sjálfan, áhugamál hans og daglegt líf þegar talað er skýrt og áheyrilega
    - **Fylgt** þræði í aðgengilegu fjölmiðlaefni og efni dægurmenningar sem höfðar til hans og getur sagt frá eða unnið úr því á annan hátt.
    - **Hlustað** eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur, eins og t.d. tilkynningum og leiðbeiningum við kunnuglegar aðstæður og brugðist við með orðum eða athöfnum.
  - Lesskilningur
    - lesið sér til gagns og ánægju auðlesna texta af ýmsum gerðum um daglegt líf og áhugamál sem innihalda algengan orðaforða og beitt mismunandi lestraraðferðum eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum
      - **Lesið** sér til gagns og gamans auðlesnar bækur og tímarit ætluð ungu fólki og fjallað um efni þeirra og skilið leiðbeiningar og upplýsingar um það sem snertir daglegt líf, t.d. tómsundur og ferðalög.
      - **Fundið** lykilupplýsingar í texta í þeim tilgangi að nýta í verkefnavinnu.
    - Frásögn og samskipti
      - sýnt fram á að hann er nokkuð vel samræðuhæfur um efni sem hann þekkir vel, beitir máli, framburði, áherslum og hrynjandi af nokkru öryggi, skilur og notar algengustu orðasambönd daglegs máls og viðeigandi kurteisvenjur og kann aðferðir til að gera sig skiljanlegan, t.d. með látbragði
        - **Bjargað** sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum.
        - **Notað** málið sem samskiptamiðil í kennslustundum og undirbúið, tekið og veitt viðtal.
      - tjáð sig um það sem viðkemur daglegu lífi hans og því sem stendur honum nærri á vel skiljanlegu máli hvað varðar málnotkun, framburð, áherslur og orðaval
        - **Sagt** hnökralítið frá reynslu, framtíðaráformum og eigin skoðunum.
    - Ritun
      - skrifað samfelldan texta um efni sem hann þekkir, beitt grunnreglum málfræði og stafsetningar nokkuð rétt, sýnt fram á allgóð tök á daglegum orðaforða og orðaforða sem unnið hefur verið með, skapað samhengi í textanum og notað til þess algengustu tengiorða og greinarmerki
        - **Lýst** atburðarás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.
        - **Samið** texta þar sem ímyndunaraflið fær að njóta sín.
        - **Hefur** tileinkað sér þá málfræði sem kennd hefur verið (Persónufornöfn, óákveðin greinir, nafnorð, óregluleg fleirtala og kyn,

lýsingarorð, fleirtala og stigbreyting, sagnir óregluleg fleirtala, spurnarorð, munur á úrfellingu og eignafallskomu, ábendingarfornöfn)

- Menningarlæsi - Bandaríkin
  - sýnt fram á að hann þekkir til og skilur allvel ákveðin lykileinkenni í menningu viðkomandi mál- og menningarsvæðis sem snúa að daglegu lífi og aðstæðum íbúanna, einkum ungs fólks og getur sett sig í þeirra spor
    - **Sýnt** fram á að hann þekkir til siða og hefða viðkomandi mál- og menningarsvæða og getur borið saman við eigin menningu.
- Náms hæfni
  - sett sér nokkuð raunhæf markmið, gert sér nokkra grein fyrir hvar hann stendur í náminu og beitt aðferðum til að skipuleggja sig og bæta þar sem þess gerist þörf
- Upplýsinga og tæknimennt
  - nýtt sér fjölbreyttar leiðir og leitarvélur við markvissa öflun upplýsinga við hæfi
  - nýtt rafrænt og gagnvirkt námsefni á fjölbreyttan hátt
  - nýtt hugbúnað/forrit við gerð ritunarverkefna og framsetningu tölulegra gagna

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Nemendur vinna markvisst að því að byggja upp góðan grunn í ensku.
- Aðaláherslan er á að auka orðaforðann (bæði hversdagslegan og formlegan) og vinna með hann.
- Farið verður í lesskilning, hlustun, málfræði og ritun.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Action lesbók
- Action vinnubók A og B
- Málfræðiæfingar
- Spjaldtölva
- Write right
- Verkefni frá kennara
- Ýmis tónlist, þættir og kvikmyndir

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla fram á eftirfarandi hátt:

- Kennari talar ensku þegar kennslustund í ensku fer fram. Hann talar hægt og skýrt og tekur reglulega eftir hvort allir nemendur skilji og ef ekki getur verið nauðsynlegt að þýða yfir á íslensku svo allir viti hvað verið sé að fjalla um eða hvað eigi að gera.
- Til að þjálfu skilning á mæltu máli er notast við samtalsæfingar, hlustanir og stafrænt margmiðlunarefni.
- Ritun er þjálfuð með fjölbreyttum verkefnum sem tengjast viðfangsefni hverju sinni.

- Lesskilningur er æfður allt frá upphafi í samlestri, paralestri og mikilli æfingu á orðaforða.
- Til að þjálfa frásögn og samskipti vinna nemendur verkefni þar sem þeir eiga að efla sig í að tala um reynslu, skoðanir sínar eða framtíðaráform. Einnig þjálfast þau í að geta talað við algengar aðstæður á ferðalögum.
- Til að þjálfa menningarläsi skoða nemendur Bandaríkin og vinna verkefni sem sýnir staðsetningu landsins og fleira menningartengt.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat
- Munnleg próf
- Virkni
- Mat á hæfniviðmiðum

2.2. Danska

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun
  - skilið talað mál sem notað er í kennslustofunni og brugðist við með orðum eða athöfnum
- Lesskilningur
  - fundið afmarkaðar upplýsingar í einföldum texta og nýtt sér í verkefnavinnu
- Frásögn og samskipti
  - sagt frá eða lýst sjálfum sér, vinum, fjölskyldu, áhugamálum og nánasta umhverfi á einfaldan hátt.
  - tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf
- Ritun
  - skrifað einföld skilaboð, smáskilaboð og tölvupóst
  - skrifað texta með orðaforða úr efnisflokkum sem fengist er við með stuðningi frá mynd, hlut eða gátlista.
- Menningarläsi
  - þekkir nokkuð til umjarðar menningarsvæðisins s.s. landfræðilegrar legu, staðháttu og þekktra staða auk áhorfs á dönskum þáttum og kvikmyndum.
- Námsþæfni
  - nýtt sér algengustu hjálpartæki, s.s. uppflertirit, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar
- Upplýsinga- og tæknimennt
  - nýtt fjölbreyttar leiðir og leitarvélar við markvissa öflun upplýsinga við hæfi
  - nýtt rafrænt og gagnvirk tæknimennt á fjölbreyttan hátt

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Orðaforði
- Lesskilningur

- Ritun
- Hlustun og tjáning

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Smart lesbók og Smart vinnubók
- Verkefni frá kennurum
- Hlustun
- IPad
- Ýmsir danskir þættir og kvikmyndir

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Í kennslustundum verður unnið markvisst með alla færniþætti. Nemendur lesa texta, vinna orðaforðaverkefni, skrifa ritun og taka þátt í talæfingum.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagna:

- Innlögn frá kennurum
- Margar af þeim aðferðum sem notaðar eru í tungumálakennslu henta vel öllum nemendum.
- Orðaforðavinna á forsendum og grunni nemenda.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat
- Munnleg próf
- Mat á hæfniviðmiðum
- Virkni

3. List- og verkgreinar

A. hluti - listgreinar:

3.1. Sviðslistir – leiklist

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- tekið tillit til jafningja í samstarfi
- nýtt sér hugmyndir jafningja og lagt fram sínar eigin
- notað tjáningar, möguleika raddar og líkama
- notað leikmuni og sviðsbúnað til að styðja við sköpun sína
- flutt mál sitt áheyrilega fyrir framan áheyrendur
- notað allar helstu aðferðir leikrænnar tjáningar
- tekið þátt í mótun á leikrænu ferli á skapandi hátt
- tekið þátt í að skipuleggja leikrænt ferli þar sem rými, hljóð og aðrir möguleikar leikhússins eru nýttir
- gert grein fyrir skoðunum sínum og rökstutt þær
- nýtt sér efni úr ýmsum áttum sem kveikju við frumsköpun leikins efnis
- unnið með ímyndunaraflíð og sköpunargleðina

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Unnið er með sjálfsmýnd, samvinnu, félagsvitund og tilfinningar með aðferðum leiklistarinnar.
- Farið er í margs konar æfingar og leiki sem þjálfa einbeitingu, líkamsvitund, samskipti, framkomu, rödd, rýmisskynjun, samvinnu og tillitssemi við aðra.
- Unnið er með efnivið úr lífi nemenda og ímyndunarafls, ævintýrum eða þjóðsögum
- Unnið er með kyrrmyndir, spuna og aðrar aðferðir leiklistarinnar út frá efniviðnum
- Nemendur gera hljóðleikhús og leiklesa sögur
- Gerð eru stutt leikrit sem nemendur sýna í kennslustund eða taka upp

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Leikmunir
- Búningar
- Spil
- Tónlist
- Veraldarvefurinn
- Ýmsar bækur tengdar leiklistinni
- Efni frá kennara
- iPad

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram í leiklistarstofu

- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. 6 vikur (17 skipti).
- Námsþópar eru blandaðir innan árgangs.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum.
- Vinnusemi.
- Vönduð vinnubrögð.
- Umgengni og frágangur.
- Framkoma.
- Hvert verkefni og verkþættir eru metnir ásamt frammistöðu í tímum

3.2. Sjónlistir - myndmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- notað mismunandi efni, verkfæri og miðla á skipulagðan hátt í eigin sköpun
- nýtt sér grunnþætti myndlistar í eigin sköpun
- tjáð skoðanir eða tilfinningar í eigin sköpun með tengingu við eigin reynslu
- unnið hugmynd frá skissu að lokaverki
- byggt eigin listsköpun á hugmyndavinnu tengdri ímyndun, rannsóknnum og reynslu
- beitt hugtökum og heitum sem tengjast aðferðum verkefna hverju sinni
- fjallað um eigin verk og verk annarra í virku samtali við aðra nemendur
- gert grein fyrir og fjallað um ýmsar stefnur myndlistar með því að bera saman stíla og tímabil
- greint, borið saman og metið aðferðir við gerð margskonar listaverka
- gert grein fyrir margvíslegum tilgangi myndlistar og hönnunar
- sýnt ábyrga og örugga umgengni við vinnu og frágang á vinnusvæði
- sýnt skilning á vönduðum vinnubrögðum
- sýnt virðingu í framkomu og samskiptum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Kúbismi
- Litafræði
- Myndbygging
- Leirmótun
- Fjarvídd, einn hvarfpunktur
- Túlkun. Nemendur geti rætt um eigin verk og annarra í virku samtali.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Fjölbreytt myndlistarefni; pappír, mismunandi teikniáhöld, litir, leir og verkfæri. Einnig bækur, skyggjur og margmiðlunarefni, valið og útbúið af kennara.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan, í skóla og heima (utan skóla), fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram á myndmenntasvæði skólans.
- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (16 - 17 skipti).
- Námsþópar eru blandaðir innan árgangs.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við að nemendur læri út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum
- Vinnusemi
- Vönduð vinnubrögð
- Umgengni og frágangur
- Framkoma
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla
- Hvert verkefni og verkþættir eru metnir ásamt frammistöðu í tímum

3.3. Tónmennt (tónlist, taktur og túlkun)

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- geta klappað og slegið mismunandi takta á trommur og líkama
- geta spilað auðveldu hljóma á hljómborð
- náð hluta úr grunntakti á trommur, stíga og slá
- þekkja muninn á ta, títi og tirití
- þekkja grunnhugtök tónfræðinnar
- geta greint mismunandi hljóðfæri við hlustun
- haldið takti og spilað auðveldu línur á bassa
- spilað í hljómsveit
- geta gagnrýnt eigið verk og annarra
- lært sönglög og texta utanbókar
- sett upp sitt eigið tónlistarmyndband

ii. Viðfangsefni í náminu

- Tónlist er megin uppistaða þessarar námsgreinar og er notuð í öllum verkefnum
- Læra nöfn á hinum ýmsu ásláttarhljóðfærum og læra að nota þau
- Setja saman verk sem ég kall matseðilinn með ásláttarhljóðfærum
- Aukið við fyrri reynslu af hljóðfæra samspili og farið flóknari æfingar

- Queen er yfirpemað, horft á mynd, æfð lög, spurningakeppni
- Semja sína eigin auglýsingu þar sem notað er lag við hæfi og svo lag sem passar alls ekki við
- Líkami og borð notuð sem hljóðfæri og nemendur semja sín eigin verk og skrásetja
- Semja lag í Garageband þar sem þau notast við A+B+A+C

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Hljóðfæri
- Tölvur, iPad
- Tónlist af youtube.com
- iMovie og moviestar
- Garage band
- Tonmennt.com
- Háskaleikur
- Það var lagið (mappa með verkefnum)

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námið fer að mestu fram í skóla
- Heimavinna er sjaldgæf í þessu fagi en það kemur fyrir að nemendur þurfi að æfa texta og/eða finna upplýsingar heima
- Tónmennt verður kennd í smiðjum. Nemendur mæta 3x í viku í 80 mín í ca. 6.vikur (16-17 skipti).

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Þátttaka í verkefnum
- Áhugi og verkefnaskil
- Frumkvæði og vinnusemi
- Umsögn frá kennara

B. hluti:

3.4. Heimilisfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- unnið sjálfstætt og í samvinnu eftir uppskriftum og notað til þess algengustu mæli- og eldhúsáhöld

- matreitt og bakað eftir fjölbreyttum uppskriftum með áherslu á hollustu, nýtni og sköpunargleði
- tjáð sig um heilbrigða lífshætti og tengsl þeirra við heilsufar
- farið eftir leiðbeiningum um hreinlæti, umhverfisvernd og jafnrétti í heimilishaldi
- tjáð sig um næringar- og matvælafræði
- tjáð sig um ólíka siði og venjur og þjóðlegar hefðir í matargerð
- greint frá helstu orsökum slysa í eldhúsi og hvernig má koma í veg fyrir þau
- nýtt margvíslega miðla til að afla upplýsinga er varða matreiðslu, næringarfræði og meðferð matvæla.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Vinnubókarvinna
- Næringarfræði
- Brauðbakstur
- Kökubakstur
- Eldamenska

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Gott og gagnlegt 3-nemendabók. Námsgagnastofnun, Reykjavík
- Gott og gagnlegt 3-vinnubók. Námsgagnastofnun, Reykjavík
- Næringarefnaöflur. Lydheilsustöð.is
- Ýmsar uppskriftir til stuðnings og hugmyndaauka

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt: Heimilisfræði er annars vegar verklegt og hins vegar bóklegt nám. Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (16-17 skipti).

Nemendur þjálfast í að temja sér góð vinnubrögð og vinnustellingar ásamt sjálfstæði og frumkvæði í vinnubrögðum. Unnið er með fjölbreyttar uppskriftir þar sem kenndar eru einföldustu aðferðir í matreiðslu og bakstri.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi: Stöðugt mat á vinnu nemenda. Metið er sérstaklega:

- Áhugi
- Verkfærni
- Iðni
- Umgengni og framkoma
- Vinnubókarvinna

3.5. Hönnun og smíði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- valið og notað á réttan hátt helstu verkfæri og mælitæki
- útskýrt hugmyndir sínar með því að rissa upp málsetta vinnuteikningu
- valið samsetningar og yfirborðsmeðferð sem hæfa verkefnum
- gert grein fyrir hvort efni séu hættuleg og hvernig hægt er að endurnýta og flokka efni sem fellur til í smíðastofunni
- notað algeng handverkfæri við trésmíðar
- lært að þjálfa og þússa við rétt og læra á yfirborðsmeðhöndlun þeirra

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Pizzubretti
- Göngustafur (lurkur)
- Útskorin kylfa.
- Fiskiplatti fyrir heitan pott.
- Beinagrind
- Eldhússtóll (Gíraffinn)

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verklýsingar gerðar af kennara.
- Almenn áhöld smíðastofunnar auk þeirra: þjalir, borvélar, brennipenna, tiffisagir og önnur verkfæri sem notuð eru við vinnslu á trjám.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram í smíðastofu skólans.
- Námsgreinin er kennd í smíðjum. Kennt er sex kennslustundir á viku í fjórar til fimm vikur (15-16 skipti). Árganginum er blandað saman í hópa.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smíðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Einkunn fyrir hvert og eitt verkefni
- Mat á frumkvæði, sjálfstæði og virkni nemenda í tíma.
- Mat á umgengi, framförum og þátttöku í verkefnum.
- Fara eftir fyrirmælum kennara og hlýða honum.
- Vönduð vinnubrögð, vinnusemi

3.5 Textílmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

Handverk, aðferðir og tækni:

- notað almennan orðaforða greinarinnar og þekkt helstu verkfæri hennar.
- unnið að einfaldri flík eftir sniði.
- prjónað einfalda flík eftir uppskrift.

Sköpun, hönnun og útfærsla:

- tjáð hugmyndir sínar með einföldum skissum.
- notað mismunandi miðla við hugmyndarvinnu.
- tjáð hugmyndavinnu sína með hugmyndaspjaldi.
- sýnt vönduð vinnubrögð
- gert sér grein fyrir mikilvægi öryggis og þess að ganga vel um vinnusvæðið sitt.
- unnið eftir einföldum skriflegum verklýsingum, munnlegum leiðbeiningum og uppskriftum.
- nýt sér grunnreglur í litafræði í eigin sköpun t.d. með því að raða saman lituðum efnum eða garni.
- unnið að verkefnum sem vekja áhuga og vinnugleði til þess að koma til móts við langanir og smekk hvers og eins.

Menning og umhverfi:

- þekkt mismunandi textíla og sagt frá þeim.
- þekkt íslenskt hráefni og sögu þess.
- nýtt sér efnisafganga í verkefnum sínum og skilið mikilvægi endurvinnslu innan textílgeina.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hugmyndavinna
- Saumavélaæfingar
- Sauma á saumavél
- Prjónaverkefni
- Handsaumur

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verklýsingar gerðar af kennara
- Ýmsar handbækur tengdar textíl greininni
- Ýmis blöð tengd greininni
- Pinterest eða annað á veraldarvefnum

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram í textílstofu

- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (16-17 skipti).

Námshópar eru blandaðir innan árgangs. meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn og kynning
- Sýnikennsla á saumavél
- Kennsla á verklagi
- Þróa eigin útfærslur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum.
- Vinnusemi.
- Vönduð vinnubrögð.
- Umgengni og frágangur.
- Framkoma.
- Hvert verkefni er metið
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla

4. Náttúrugreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

Hæfniviðmið til verklags:

- greint og sagt frá hvernig tækninotkun og sjálfvirkni geti aukið eða dregið úr lífsgæðum íbúa og umhverfi þeirra
- unnið undir leiðsögn í hópi eftir verkskiptri tímaáætlun við að hanna umhverfi, hluti eða kerfi
- útskýrt texta um náttúruvísindi sér til gagns og farið eftir einföldum, munnlegum og skriflegum leiðbeiningum
- lesið og skrifað um hugtök í náttúruvísindum
- sett fram og rætt niðurstöður athugana á skýran og skipulegan hátt
- beitt vísindalegum vinnubrögðum við öflun einfaldra upplýsinga innan náttúruvísinda og útskýrt ferlið
- gert sér grein fyrir mikilvægi gagna og líkana við að útskýra hluti og fyrirbæri
- framkvæmd og útskýrt einfaldar athuganir inni og úti
- hlustað á, metið og rætt hugmyndir annarra
- greint þarfir fólks í nánasta umhverfi sínu og tjáð hugmyndir sínar um lausnir

Hæfniviðmið eftir viðfangsefnum:

- kynnst hvernig ræktanlegt land er notað og ýmsar hliðar landnotkunar og verndunar gróðurs
- lýst einkennum plantna og dýra, stöðu þeirra í náttúrunni, tengsl þeirra innbyrðis og við umhverfi sitt
- lýst reynslu sinni, athugun og upplifun af lífverum í náttúrulegu umhverfi
- útskýrt hvernig aðlögun lífvera að umhverfinu gerir þær hæfari til að lifa og fjölga sér
- lýst samspili lífvera og lífvana þátta og tengst það hugmyndum manna um uppruna og þróun lífs á jörðu
- skilja mikilvægi samvinnu í samstilltum aðgerðum sem varða eigið umhverfi
- lýst áhrifum tækni á íslenskar atvinnugreinar
- tekið þátt í og sýnt hæfni í samvinnu er lýtur að umbótum í heimabyggð
- tekið afstöðu til málefna sem varða heimabyggð með því að veða og meta ólíka kosti
- notað gervihnatta- og loftmyndir af yfirborði jarðar til að lýsa heimabyggð, landinu í heild og völdum svæðum heimsins
- gert grein fyrir og nefnt dæmi um efnabreytingar og hamskipti
- lýst hringrás efna
- lýst ólíkum vistkerfum á heimaslóð eða við Ísland

Upplýsinga og tæknimennt:

- sýnt sjálfstæð vinnubrögð undir leiðsögn og í samvinnu með öðrum
- verið gagnrýnin á gæði ýmissa upplýsinga
- rætt og útskýrt á gagnrýninn hátt eigið upplýsinga – og miðlalæsi
- nýtt hugbúnað við miðlun þekkingar á skapandi og skýran hátt
- farið eftir reglum um ábyrga netnotkun, er meðvitaður um siðferðileg gildi þeirra og tekur ábyrgð á eigin samskiptum og gögnum á neti og netmiðlum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Vistkerfi; spendýr, fuglar og plöntur
- Heimabyggð
- Tækni og áhrif hennar á lífsgæði íbúa og umhverfi
- Efnaskipti

iii. Námsgögn og kennslufni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Líf á landi
- Lífríki á landi
- Myndbönd frá Gauta Eiríkssyni
- Planet Earth (David Attenborough)
- Efni frá kennara
- Efni á MMS

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Þema; samþætting námsgreina (náttúrugreinar, íslenska, upplýsinga- og tæknimennt)
- Leitarnám
- Samvinnunám
- Einstaklingsvinna
- Hlutbundin vinna
- Hópvinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í þemavinnu hefur hver hlutverk við hæfi og vinnur hann því á sínum forsendum í samvinnu við aðra í hópnum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- kynningar
- vinnulag
- þekking á viðfangsefnum

5. Samfélagsgreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi

- borið saman ólík trúarbrögð og greint frá einkennum þeirra
- þekkt tengsl samfélags, náttúru, trúar og lífsviðhorfa
- rætt ólíkar hátíðar, hefðir og siði í helstu trúarbrögðum heimsins
- nefnt dæmi um áhrif helgiritanna helstu trúarbragða á menningu og samfélög
- gert grein fyrir löndum Evrópu s.s. landlegu, fána, tungumáli, höfuðborg og loftslagi
- þekkt til mismunandi landsvæða í Evrópu
- notað kort og gröf í heimildavinnu
- áttað sig á hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á búsetu og lífsskilyrði
- borið saman samfélag miðalda og nútíma
- sagt frá helstu atriðum í sögu miðalda

Lífsleikni, forvarnir, H6 fræðsla og umferðarfræðsla:

- greint frá áhrifum staðalímynda og lýst hvernig hægt sé að nýta þau á uppbyggjandi hátt
- sýnt samferðafólki sínu kærleika, réttlæti og umhyggju
- gert sér grein fyrir ólíkum kynhlutverkum og stöðu þeirra í samfélaginu
- sýnt ábyrgð í samskiptum við aðra
- geri sér grein fyrir eigin réttindum og stöðu í samfélaginu
- útskýri jafnrétti og jafnræði og mikilvægi þeirra í samfélaginu
- borið kennsl á eigin styrkleika og veikleika
- lýst margvíslegum tilfinningum og áttað sig á áhrifum þeirra á hugsun og hegðun
- metið jákvæð og neikvæð áhrif ýmissa áreita í umhverfinu á líf hans og tekið gagnrýna afstöðu til þeirra
- tjáð þekkingu sína og viðhorf með fjölbreyttum hætti
- hlýtt á jafningjafræðslu frá nemendum í 10.bekk um mikilvægi þess að bera ábyrgð á eigin lífi og heilsu ásamt því að setja mörk
- hlýtt á kennslu um endurlífgun (Börninn bjarga)
- hafi tileinkað sér helstu umferðareglur og þekki helstu umferðamerki
- gert sér grein fyrir áhrifum hópþrýstings og geti tekið sjálfstæðar ákvarðanir
- hlýtt á fræðslu um umferðaröryggi

Upplýsinga- og tæknimennt:

- nýtt hugbúnað/forrit við miðlun þekkingar á skýran hátt.
- verið gagnrýnin á gæði ýmissa upplýsinga
- kynnst hugbúnaði/forriti til vefsmíða
- sýnt sjálfstæði í vinnubrögðum undir leiðsögn og í samvinnu með öðrum.

ii. Viðfangsefni í náminu

- Trúarbrögð
- Evrópa
- Miðaldir á Íslandi
- Lífsleikni og jafningjafræðsla
- Núvitund
- H6 fræðsla á vegum Heilsugæslunnar

- Umferðarfræðsla

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Miðaldir
- Trúarbrögð
  - ýmsar bækur um ólík trúarbrögð
  - trúarbragðavefurinn
  - áttavitinn
- Evrópa
- iPad

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Þemavinna
- Verkefnavinna
- Hópavinna, þaravinna
- Fræðslumyndbönd
- Umræður, ritun, upplýsingaöflun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í þemavinnu hefur hver hlutverk við hæfi og vinnur hann því á sínum forsendum í samvinnu við aðra í hópnum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Verkefni
- Hópavinna
- Þátttaka í umræðum

6. Skólaíþróttir

Í íþróttum og sundi er lögð áhersla á að efla jákvætt viðhorf gagnvart hreyfingu og efla félagsfærni ásamt því að auka styrk og þol. Þess vegna er horft sérstaklega til viðhorfs, virkni og framkomu nemenda auk árangurs á stöðluðum prófum sem reyna á líkamlegan styrk og færni í öllu námsmáti.

6.1. Íþróttir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Heilsa, efling þekkingar, félagslegir þættir, öryggis- og skipulagsreglur
  - sýnt öðrum virðingu og góða framkomu
  - farið eftir fyrirmælum
  - sýnt jákvætt viðhorf gagnvart íþróttaiðkun
  - sýnt sjálfstæði og virkni í íþróttatímum
- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
  - sýnt fram á árangur á stöðluðum prófum til að meta líkamlegan styrk s.s. hraða, þol, færni, líkamsstyrk, lipurð og samhæfingu
  - fengið kynningu á íslenskum leikjum og íþróttagreinum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska
  - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Kynna nemendum fyrir fjölbreyttum íþróttum í einstaklings og hópíþróttir.
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfiþjálfun, er lagður grunnur að heilsu
- og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.
- Í skólaíþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í íþróttasal
  - Minni áhöld: Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
  - Stærri áhöld: Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- Áhöld í skóla og á skólalóð
  - Minni áhöld: Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.
  - Stærri áhöld: Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla í íþróttahúsi
  - Íþróttasalur
- Kennsla utanhúss
  - Skólalóð

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

Kennsluaðferðir:

- Sýnikennsla, vettvangsferðir, endurtekningaræfingar, námsleikir, stöðvaþjálfun, áfangaðþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, spurnaraðferðir, þrautalausnir og þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, hópvinubrögð

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið árgangs
- Virkni og framkoma í kennslustundum
- Viðhorf og áhugi

6.2. Sund

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Heilsa, efling þekkingar, félagslegir þættir, öryggis- og skipulagsreglur
  - sýnt öðrum virðingu og góða framkomu
  - farið eftir fyrirmælum
  - sýnt jákvæða upplifun af sundiðkun
  - sýnt sjálfstæði og virkni í sundtímum
- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
  - sýnt fram á árangur á stöðluðum prófum til að meta líkamlegan styrk s.s. í skriðsundi, baksundi, köfun og bringusundi

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska
  - Að nemandi þjálfist í æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu, samhæfingu, liðleika, þoli, krafti, viðbragðs og hraða auk almennrar vatnsaðlögunar
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfiþjálfun, er lagður grunnur að heilsu og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.
- Í skólaíþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í sundlaug
  - Kútar, bretti (stór, lítil), sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, kafhlið, gjarðir, dýnur, boltar, björgunardúkka

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla fer fram í
  - Ásvallalaug
  - Unnið með sundkennsluleiðbeiningar í ákveðinn tíma til að styðja við nemendur til að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
    - Við upphaf kennsluárs
    - Um mitt kennsluár
    - Við lok kennsluár
- Heimanám (foreldrar)
  - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluáðferðir
  - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, þrautabrautir, hópavinna, samvinna, sköpun

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- 7. sundstig
- Virkni og framkoma í kennslustundum
- Viðhorf og áhugi

7. Stærðfræði

7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- geti spurt, tjáð sig munnlega og skriflega um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði
- geti tjáð sig um stærðfræði, útskýrt stærðfræðilega hugsun sína fyrir öðrum
- leyst stærðfræðiþrautir um viðfangsefni sem gefa tækifæri til að beita innsæi
- beitt eigin túlkun og framsetningu sem byggð er á fyrri reynslu og þekkingu
- geti sett fram, meðhöndlað, túlkað og greint einföld reiknilíkön, teikningar og myndrit sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi
- temji sér að spyrja spurninga um verkefni í því skyni að öðlast betri skilning á því
- geti sett fram stærðfræðileg rök, skilið og metið munnlegar og skriflegar röksemdir sem settar eru fram af öðrum
- sýnt að hann skilji tengsl milli framsetningar og hugtaka stærðfræðinnar
- túlkað og notað einföld stærðfræðitákn, þar með talið breytur og einfaldar formúlur, túlkað milli tákn máls og daglegs máls
- sett sig inn í og tjáð sig, bæði munnlega og skriflega, um ólíkar leiðir við lausnir stærðfræðiverkefna
- notað hugtök og tákn mál stærðfræðinnar og hentug verkfæri, þar með talin hlutbundin gögn, reiknirit, talnalínu, vasareikna og tölvur til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum og tjáð sig bæði munnlega og skriflega um lausnir stærðfræðiverkefna.
- notað stafræn tæki í tengslum við tölfræðilegar kannanir
- temji sér að spyrja spurninga um verkefni í því skyni að öðlast betri skilning á því
- glímt við verkefni sem gera kröfur til frumkvæðis og hugkvæmni, t.d. á einhverju eftirtalinna sviða: Viðfangsefni daglegs lífs, verkefni tengd umhverfi og athuganir í raungreinum eða stærðfræði
- leyst flókin viðfangsefni í samvinnu við aðra nemendur með því að; setja þau á svið eða teikna myndir, búa til töflur, leita að mynstri eða reglu og giska á lausnir og prófa þær

Upplýsinga- og tæknimennt:

- nýtt sér mismunandi tæknibúnað á hagkvæman hátt

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Nemendur skilji stærðfræðileg hugtök og leysi fjölbreytt verkefni á margvíslegan hátt.
- Samlagning, frádráttur
- Margföldun og deiling
- Almenn brot og tugabrot
- Hliðrun og speglun
- Prósentur
- Negatífar tölur
- Líkur
- Hlutföll og jöfnur

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stíka 3a og 3b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis ljósrit frá kennara
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn,
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.
- iPad

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s í hringekjum. Þá er sérstök áhersla lögð á hlutbundna vinnu.
- Stærðfræðinni er skipt í lotur og í hverri eru verkefni og/eða könnun.

Í náminu námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna að sömu markmiðum en á sínum forsendum.
- Nemendur fá áætlun fyrir hverja viku.

v. Námsmat og námsmats aðlögun.

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfnimat eftir hverja lotu
- Verkefni í iPad
- Verkefni
- Virkni og áhugi

7.2. Tölur, reikningur, algebra, hlutföll og prósentu

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- raðað tölum eftir stærð og staðsett þær á talnalínunni
- þekkt þætti í tölu, þekkt skilgreiningu á frumtölu og geti fundið frumtölur og samsettar tölur
- skilið almenn brot sem hluta af heild, sem hlutföll og sem tölur á talnalínu og geta fundið jafn stór brot
- kannað og lýst talnamynstrum, meðal annars í tengslum við myndtölur og tugabrot
- skilið sætiskerfið hvað varðar heilar tölur og tugabrot, allt frá þúsundustuhlutum til mjög stórra talna
- breytt prósentum í tugabrot og almenn brot og öfugt
- þróað með sér og notað aðferðir í öllum reikniaðgerðunum fjórum einnig þar sem negatífar tölur og tugabrot koma við sögu
- geti leyst dæmi í huganum og kunni skriflegar aðferðir, t.d. hinar hefðbundnu reikniaðgerðir.
- sett fram og útskýrt útreikninga og aðferðir og rökstutt lausnaleyðir
- leyst viðfangsefni úr daglegu lífi með hlutfallareikningi og fundið fjölda möguleika á að raða hlutum á mismunandi vegu

- búið til einfaldar formúlur í töflureikni og notað töflureikni til að gera og kynna einfalda útreikninga
- fundið samnefnara og lagt saman og dregið frá almenn brot
- skilið prósentur sem hundraðshluta og geti fundið einföld prósent af söfnum
- notað þekkingaratriði sem þeir hafa á valdi sínu, t.d. litlu margföldunartöfluna, í reikniaðgerðunum fjórum og geti notfært sér tengsl milli reikniaðgerðanna
- notað reikniaðgerðirnar fjórar til að leysa verkefni úr daglegu lífi með því að velja rétta reikniaðgerð, bæði með formlegum skriflegum aðferðum og hugarreikningi
- notað reikniaðgerðirnar fjórar til að leysa verkefni úr daglegu lífi með því að nota vasareikni
- reiknað dæmi með svigum, bæði eytt svigum og reiknað út úr svigum
- þekki forgangsröð reikniaðgerðanna og geti leyst dæmi með mörgum reikniaðgerðum
- unnið með óþekktar stærðir í einföldum jöfnum
- fundið lausnir á jöfnum og ójöfnum með óformlegum hætti

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Tugakerfið
- Samlagning og frádráttur
- Negatífar tölur
- Svigar í reikningi
- Tugabrot
- Tölur og tölustafir
- Námundun og slumpreikningur
- Samlagning og frádráttur með tugabrotum
- Hliðrun, speglun og snúningur
- Talnamynstur og algebra
- Jafngild brot
- Samlagning, frádráttur, margföldun og deiling almennra brota
- Prósentureikningur almenn brot, tugabrot, hve mörg prósent og að finna 100%
- Reikniaðgerðirnar fjórar
- Forgangsröðun reikniaðgerða

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 3a og 3b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis ljósrít frá kennara
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn,
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s í hringekjum, námsstöðvum og í lotum. Þá er sérstök áhersla lögð á hlutbundna vinnu.

- Stærðfræðinni er skipt í lotur og í hverri eru verkefni og/eða könnun.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nemendur fá áætlun fyrir hverja lotu sem þeir geyma í plastmöppu.
- Nota hjálpargögn við vinnu s.s. vinnuspjöld með reglum og aðferðum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfnismat eftir hverja lotu
- Verkefni
- Virkni og áhugi

7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- greint eiginleika og einkenni tvívíðra forma með því að athuga hornalínur
- greint eiginleika og einkenni þrívíðra forma
- kannað hvað sé líkt og hvað ólíkt með mismunandi formum eins og strendingum og píramídum
- hliðrað, speglað og snúið myndum
- þekkt skilgreininguna á hring og hugtökin geisla (radíus), miðstreng, þvermál og hringgeira
- sýnt fram á hvort myndir séu eins þ.e.a.s hvort þær séu einslaga eða aljafnar
- notað mælikvarða til að reikna út fjarlægðir, búið til einföld kort og vinnuteikningar og stækkað og minnkað rúmfræðilegar myndir
- skilið uppbyggingu tvívíðra forma og reiknað flatarmál
- skilið uppbyggingu þrívíðra forma og reiknað rúmmál
- skilið uppbyggingu og reiknað ummál
- skilið og reiknað yfirborðsflatarmál
- valið viðeigandi mælieiningu t.d. skipt milli km, hm, dam, m dm, cm og mm
- valið viðeigandi mælieiningu og skipt á milli kerfa, cm³ og dm³ og lítra
- teiknað 60°horn, helmingað horn og fundið helmingalínu
- áætlað og mælt stærð horna, notfært sér topphorn, grannhorn og hornasummu í útreikningum
- áætlað og mælt lengd
- áætlað og mælt magn
- áætlað og mælt rúmmál
- áætlað og mælt tíma og notað tímasetningar og tímabil í einföldum útreikningum
- valið viðeigandi mælitæki og framkvæmt raunverulegar mælingar í tengslum við daglegt líf og tækni og metið niðurstöður með hliðsjón af nákvæmni og ónákvæmni mælinga

- lýst áþreifanlegum hlutum sem tengjast tækni, hönnun og hinu daglega lífi með því að nota rúmfræðileg hugtök
- notað hnit til að lýsa staðsetningu og hreyfingu í hnitakerfi bæði skriflega á blaði og á stafrænan hátt
- noti hnit til að reikna út fjarlægðir með hliðsjón af ásunum í hnitakerfinu
- búið til þrívíð líkön og teiknað þau frá mismunandi sjónarhornum
- framkvæmt margs kyns kannanir sem byggjast á athugunum, spurningalistum eða tilraunum
- raðað og flokkað á kerfisbundinn hátt upplýsingum sem safnað hefur verið og kynnt þær í myndritum eins og súluritum, línuritum eða skífuritum
- lýst megin niðurstöðum úr tölfræðigögnum með gildum sem lýsa miðsækni þ.e. með miðgildi, tíðasta gildi og meðaltali
- metið líkur við mismunandi aðstæður, hversu líklegt eða ólíklegt sé að eitthvað gerist
- notað reynslu og tilraunir til að segja til um með tölum hversu líklegt er að ákveðinn atburður verði við tiltekna aðstæður og reiknað út líkurnar út frá skiptingu safnsins

Upplýsinga- og tæknimennt:

- nýtt sér mismunandi tæknibúnað á hagkvæman hátt
- nýtt hugbúnað/forrit við einfalda framsetningu á tölulegum gögnum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Horn
- Hringur
- Rúmfræðiteikningar
- Marghyrningur
- Eins form og einslaga form
- Mælikvarði
- Tölfræðileg könnun
- Myndrit
- Tíðasta gildi, miðgildi og meðaltal
- Líkur

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 3a og 3b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis ljósrit frá kennara
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn,
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s í hringekjum, námsstöðvum og í lotum. Þá er sérstök áhersla lögð á hlutbundna vinnu.
- Stærðfræðinni er skipt í lotur og í hverri eru verkefni og/eða könnun.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nemendur fá áætlun fyrir hverja lotu sem þeir geyma í plastmöppu.
- Nota hjálpargögn við vinnu s.s. vinnuspjöld með reglum og aðferðum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið eftir hverja lotu
- Verkefni
- Virkni og áhugi

8. Upplýsinga- og tæknimennt

Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla skal unnið með upplýsinga- og tæknimennt sem þverfaglegt námssvið og samþættast sem flestum námsgreinum og námssviðum. Því eru öll hæfniviðmið skráð undir þær námsgreinar sem þau eru metin undir.

